

Politični ogled.

Jugoslavija. Prvič je zborovala ustavotvorna skupščina 12. t. m. v veliki dvorani novega parlamenta v Beogradu. Začasnim predsednikom je bil enoglasno izvoljen politični starosta Nikola Pašić, ki je tudi nagovoril poslance in jim položil na srce važnost ustavotvorne skupščine za državo in narod. Pašičev govor so odobraval vsi poslanci. Po Pašičevem govoru so pregledovali poverilnice poslancev. — Druga seja konstituante se je vršila preteklo nedeljo, ta pa je že bila precej burna. Veliko poslancev, med temi tudi Jugoslovanski klub so odločno nastopili proti začasnemu poslovniku, katerega je Vesničeva vlada vsilila nepostavnim potom. — Proti centralizmu se je v sedanji konstituanti že organizirala močna opozicija, ki obsega: Jugoslovanski klub, Narodni klub, Hrvatsko težaško stranko in muslimane. Ta opozicija, ki se bo pa tekom časa gotovo še povečala, si je stavila kot cilj: izvojevati samoupravo posameznim pokrajinam. — Omeniti moramo, da šteje naš Jugoslovanski klub 28 poslancev in so v njem poslanci naše SLS, Hrvatske ljudske stranke in takozvani bunjevci. Jugoslovanskemu klubu načeluje dr. Korošec. Samostojna se je pridružila srbsko-bosanski zemljoradniški, ki so pod komando ter vplivom demokratov. — Sedanja beograjska vlada bo odstopila še ta teden in upajo, da bo v nedeljo že nova, ker bo v nedeljo najbrž slovesna otvoritev ustavotvorne skupščine, na kateri bo govoril prestolni govor regent Aleksander. — Minister železnice dr. Korošec je že odstopil kot minister. — Takoj za njim so podali tudi predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejce, poverjenik za uk in bogocastje dr. Verstovšek, poverjenik za kmetijstvo J. Jan in poverjenik za zgradbo inženjer D. Lemec svoje ostavke. Deželna vlada bo vodila vladne posle še tako dolgo, dokler ne sprejme ostavke Beograd. Odstopil je tudi hrvatski ban dr. Laginja. — Predno se je sestala konstituanta, pa že po volitvah je sklical znani hrvatski Radič svoje pristaše in poslance takozvane seljačke stranke, ki je dobila pri sedanjih volitvah 49 poslancev in ima na Hrvatskem večino nad vsemi drugimi strankami v Zagreb na sejmišču. Na tem zborovanju je proglasil Radič svojo „Hrvatsko seljačko republiko“. Doslej se ni dospel v Beograd niti Radič, niti njegovi poslanci. Vse po Beogradu je sedaj radovedno, kaj bo počela Radičeva stranka, ki je odločno proti monarhiji.

Italija. V Rimu se sedaj mudita danski kralj in kraljica. Predsednik italijanske zbornice je odstopil.

Cehoslovaška. Slovaški poslanci vseh strank so imeli te dni v Pragi skupno posvetovanje, kjer so sklenili, da se bodo z združenimi močmi borili za samoupravo Slovaške. — Komunisti na Češkem so proglasili splošno stavko, ki pa ni uspela.

Angleška. Irska se še sedaj ni pomirila. Nad vstajskimi kraji je proglasila angleška vlada vojno stanje. Vsakdo, pri katerem bodo našli orožje, pride pred vojno sodišče. Veliki požigi, nemiri in poboji so bili v irskem mestu Cork.

Grška. Na Grškem so imeli ljudsko glasovanje, ki je po veliki večini izpadlo v prilog preganjanega kralja Konstantina. Ekskralj Konstantin se že vrača sedaj preko Benetk na Grško, kjer bo zopet zasedel svoj kraljevi prestol.

Rusija. Na Ruskem so izbruhnili krog Poltave veliki nemiri. Ljudstvo je odreklo pokorščino boljševiški vladi.

Noviče.

Sedanja Vesničeva vlada je odstopila. Najbolj verjetno je, da bo poverjena naloga sestave nove vlade Nikolaj Pašiču, ki bi pa v tem slučaju odstopil ministrsko predsedstvo Proliču, ki je znan kot prijatelj dr. Korošca in Slovencev. Ako postane Prolič ministrski predsednik, nam je samouprava zagotovljena.

Samostojni so se podali v Beogradu čisto v labor demokratov (liberalcev). Z njimi so že glasovali in samostojneži so prvi predlagali, da stopijo zemljoradniški in demokrati v skupni blok.

Vsimandati poslancev na Stajerskem so v Beogradu odobrili, samo eden Samostojne ne in eden od socialstov, ker dobi od Samostojne enega poslanca, g. Skoberneta Kmetiska zveza, od socialistov po enega komunisti.

Kakor smo že zgoraj poročali je razglasila angleška vlada v upornih delih Irske vojno stanje. Na napoved vojnega stanja je odgovorila Irska z vojno napovedjo Angleški. Irski uporniki so zažgali mesto Cork, ki je pogorel in smrtno uničenih je bilo bogzna koliko človeških žrtev.

Tedenske novice.

Prihodnja številka „Gospodarja“ prinese božično prilogo.

† Dr. Anton Ma nič Včera j zjutraj je umrl v Zagrebu prvoboritelj za katoliški idejo med Jugoslavlani, krški škof dr. Ante Mahnič. V zadnjih dnevih njegovega življenja ga je udarila usoda z narodnim mučeništvom; Italijani so ga lansko leto odvedli v ujetništvo in zasedli njegovo škofijo. Ta udarec je vplival na njegovo zdravje usodno, in kar so listi prorokovali, se je zgodilo. Mahnič je položil temelje slovenskemu krščanskemu socializmu; njegovo življenje

je bilo delapolno, ker je zastavil v svojem velikem idealizmu vse svoje sile za uresničenje krščanskih nazorov. Bidek udarec je zadal krščanskomisleče Slovence, ko smo polagali zemeljske ostanke velikega Kreka v hladni grob; danes, ko je zapustil tudi velik Mahnič solzno dolino, nas prevevajo ista čuvstva. Blagemu prvoboju niku bodi zemljica hrvatska lahka.

Kmetijska družba za Slovenijo ima svoj občni zbor v sredo, dne 29. decembra 1920, v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union. Začetek ob 11. uri dopoldne. Vstop imajo samo po 30. juniju 1920 od družnic izvoljeni delegati, ki dobijo pri načelstvu poverilnice uradno poverilnico.

Volilne imenike za ustavotvorno skupščino naši zaupniki po posameznih občinah dobro shranijo. Mnogo naših pristašev je bilo izpuščenih iz volilnega imenika. Vodi se naj natančni seznam, koga je treba pri prihodnjih volitvah vrekamirati. Volilni imeniki naj služijo našim organizatorjem kot najboljša podloga za organizatorično delovanje.

Izobraževalna društva, mladeniške in Dekliške zveze naj skličejo takoj začetkom meseca decembra občne zbornice. Začnite po vseh župnijah z izobraževalnim delom. Prirejajte predavanja, predstave in sklicujte seje. Organizirajte skupno naročevanje „Slov. Gospodarja“ in „Straže“. Mladenke, mladeniči na delo! Naj zaveje po vseh naših društvih zopet svež duh, naj vsaki novo življenje med nami! Na delo!

Izvolitev novega župana v Orehovi vasi. Dne 1. t. m. je bil za občino Orehova vas pomenljiv dan. G. poslanec in župan Pišek je odložil na dan odhoda v Beograd županstvo po § 85 volilnega reda. Celih 28 let je načeloval občino z vse marljivostjo in vso ljubeznijo. Velik prijatelj je bil ubogega ljudstva, vsakemu je rad pomagal, kolikor je bilo v njegovi moči, vsak je našel zavetje pri njem. Za ves njegov trud za blagor občine mu kličemo: Bog plačaj! Na novo je bil soglasno izvoljen g. F. Pišek ml., sin g. poslanca, ki bo gotovo vodil občino v najboljšem redu ter bo v vsem oziru posnemal očeta.

Smarski Habjan je zbežal pred „Slovenskim Gospodarjem“. Mesar, gostilničar in rekvizitor Habjan iz Smarja pri Jelšah je odtegnil tožbo proti uradniku „Slovenskega Gospodarja“ Zebotu. Tako je odpadla 15. decembra porotna obravnava pred mariborskimi porotnim sodiščem. V enoletnem boju je torej zmagala pravica. „Slovenski Gospodar“ se veseli te zmage in kličo svojim zvestim: Ne klonite glave! Pravica je zmagovala in še bo zmogala!

Nemška maščevalnost na Koroškem. Iz občine Važenberk v velikovškem sodnijskem okraju smo dobili poročilo, da tamošnji posestnik pd. Vundrove graščine zelo nasilno nastopa nasproti svojim najemnikom. Dotični graščak Emil Kühnel svojim poljskim delavcem ni dajal ne zadostne hrane ne zadostnega plačila, ampak je nastopal prav oduško. V sled tega in ker je graščina spadala vsled svojega obsega pod agrarno reformo, je bil letošnjo spomlad od agrarne reforme SHS nastavljeni nadzornik del graščinskih njiv in travnikov razdelil v najem med tamošnje zelo uboge gostače-najemnike in delavce, graščaku pa je natožil, da mora svoje poljske delavce primerno plačevati. Sedaj pa se graščak maščuje, nad komur se more. Tako je trem družinam, najemnikom, ki stanujejo v njegovih hišah odpovedal, da se morajo tekom enega mesca to je do 1. januarja 1921 izseliti. Prva družina Alojzije Svajger je delavska, druga je uboga perica s malo hčerko. Obe družini imate za preživljanje kozi in ovce. Tretja je družina najemnika Petra Vajsnekarja, ki ima pet nedoraslih otročičev, deloma svojih, deloma svojih svakinje. Ima tudi ker je že dolgoletni najemnik graščinske kmetije 6 do 7 glav goveje živine in po 2 do 3 konje in precej gospodarskega inventarja. Kam se hočejo ti ubogi ljudje s svojimi otročiči, živino in inventarjem izsiliti v sredi trde zime? Prosili so na sodniji v Velikovu za podaljšanje roka 3 do 4 mesecev. Pa so jim odgovorili, da sodnija ne more storiti ničesar, da je to lastnikova stvar. Ali ni nikogar, ki bi se zavzel za uboge slovenske koroške preganjance? Naj bi se osnoval v Jugoslaviji odbor, ki bi vsem tistim, ki so pod nemškoavstrijsko knuto ni mogoče knutati, zagotovil v Jugoslaviji zemljo in delo, da se bodo mogli vsaj mirno preživeti. To bi bila stvar vlade.

Celo šolske mladino hočejo podivjati. Iz Jarene nam pišejo, da tam nek kričar Samostojne kmetijske stranke po imenu Gungl uporablja šolsko mladino za šolsko agitacijo. Pred volitvami je v Jareni, St. Nju, pri Sv. Jakobu in Sv. Marjeti čakal po končanem šolskem pouku mladino na cesti s celo vrečo hujskačjih letakov. Delil jih je med mladež in v pil poleg tega čez „ta črne“, farje itd., da so mu kar pene trčale na vse strani. Čudimo se, da šolska volitva, ki so o tej nedopustni hujskariji poučena, niso ukrenila prav nič potrebnega, da se naravi Gunglovi nečedni agitaciji konec. Mi krščanski starši ne pripustimo, da bi nam človek, kakor je Gungl, zastručal našo nedolžno mladino. Saj bo še mladina, ko odrasle, imela politike dovolj. Kričavi Samostojneži, roke proč od naše mladine!

Učila j: 27 letna Terezija Kitak iz Čermočič pri Žetalah s polenom svojega moža, ki je prišel nekoliko vinjen domov. Kot vzrok uboja je bilo trajno nesporazumljenje med obema za konskima Ubijalki je celjska porota prisodila 4 leta težke ječe.

Čezni umor. Dobili smo poročilo, da je ubil v nekem prepiru sin lastnega očeta. Ko je drugi sin opazil početje bratovo, ga je poškodoval z nekim orodjem tako silno, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer bo ubijalec dozdevno izdahnil. To se je zgodilo pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

Volkovi. Na kočevsko-hrvatski meji so se pojavili volkovi. Prišli so iz Bosne; pojavili so se baje tudi medvedje.

Bombe v Gorici. Med tržaške republikance, ki so napravili izlet v Gorico, so vrgli dne 12. t. m. fašisti dve ročni granati, od katerih pa ena ni eksplodirala. 30 oseb je hudo ranjenih.

Poslopje naše konstituante. Bivšo vojašnico 7. polka v Beogradu so preuredili v zbornico, ki obsega zavsem 34 prostorov. Sejna dvorana je prostorna in so spravili v njo vse pohištvo iz stare zbornice.

Papežev brat, admiral marchese Giovanni della Chiesa, je umrl.

Prve zakonite batine je dobil od sodne oblasti v Budimpešti na tri leta in 15 batin obsojeni devetnajstletni žepni tat Arpad Weiss. To je prvi zakoniti slučaj batinjenja tatov v središču Ogrske, Budimpešti.

Plovba po Donavi je letošnjo zimo ogrožena radi izvanredno nizkega vodnega stauja, neprodne megle in radi ledenih plošč, ki že drčijo po reki.

Trupla madžarskih otrok v Donavi. Pri Vukovaru so potegnili iz Donave 16 trupel otrok, katerih umor je bil izvšen na Madžarskem iz političnih homatij.

Avstrijo nameravajo razorožiti v najkrajšem času. Pariški vrhovni svet je zaznal, da se pripravlja Avstrija na resno vzpostavitev monarhije in razpolaga osobito na Tirolskem z večjo množino orožja. Radi teh dveh dejstev bo ententa pospešila že itak odrejeno razoroženje Avstrije.

Čudni pojavi v laški mornarici. Dne 9. t. m. je odplula iz puljskega pristanišča laška torpedovka „Espero“, ki pripada eskadrili admirala Simonettija. Na odprtem morju so planili mornarji v kabine častnikov, prevzeli sami povelstvo torpedovke ter potem odpluli s polno paro v Reko, kjer so se pridružili s Annunzijevi mornarici. To je že tretja dezertacija italijanske torpedovke. Puljski admiralat napoveduje najstrožje preiskavo slučaja, ki diskreditira v izredni meri ugled laške mornarice.

Boljševiške obsodbe. Krimski revolucionarni sovjet je objavil svoje poročilo o smrtnih obsodbah, ki so bile izvršene v Sevastopolu. V dveh dnevih so obsodili na smrt 2470 moških in 366 žensk.

Poraz generala Wrangla. Protiboljševiški vojskovodja, general Wrangel, ki se je dalje časa prav uspešno boril zoper boljševike, je doživel v zadnjih dnevih hud poraz na celi črti. Posebno udarjen je bil v Krimu, kjer so mu razbili mladane celo svoje armado. Boljševiki so v dnevih pred 12. novembrom prodrli do Simferopola, kjer se jim je posrečilo spraviti med Wrangelove ljudi velikansko zmešnjavo. Dne 12. novembra so pričeli zapuščati Wrangelovi pristanišče, krenivši proti Carigradu. Ropi, streljanje po ulicah, razbijanja in požari so prišli na dnevni red. Colnarji so zahtevali po 200.000 K za vsako osebo, ki so jo prepeljali z brega na parnik. 15.000 bolnikov so prepustili svoji usodi. Ljudje so plačevali do 1 milijon rubljev za avtomobile, s katerimi so se reševali. Wrangelovi pristaši so se razkropili na vse strani: del jih je zbežal na otok Lemnos, v Atene in v Carigrad. Wrangel je rešil baje 100.000 mož. Antanta je radi teh dogodkov v velikih skrbeh.

Upor. Ker so se uprli v Patulov obratih delavci, je dala sovjetska vlada tovarne zasesti in aretirati 150 delavcev, katere so ustrelili še isti dan.

Za sklad K. Z. je nabral Brenčič 15. nov. pri mizi v samostanu v Ptaju 800 K. Na gostiji Janeza Brenčič, posestoika v Gercnih se je nabralo za sklad K. Z. 160 K in 160 K za Dijaško kuhinjo v Ptaju.

Gospodarstvo.

Kako bodočnost ima transport našega hmelja na Angleško?

„Saazer Hopfen- u. Brauer-Zeitung“ objavi v 4c. št. z dne 25. 11. t. l. članek z zgoraj navedenim naslovom. Ker je njegova vsebina zanimiva tudi za naše hmeljarje, hočemo ga objaviti tudi v slovenskem jeziku.

„Iz Londona piše nekdo v „Allgem. Brauer- u. Hopfenzeitung“ sledeče:

Po dosedanjih uradnih določitvah je Angleška letos pridelala 279.000 centov hmelja, torej za 50.000 centov več nego leta 1919. Ker je uporaba hmelja za

Angleški pačila od 600.000 centov na manj kakor 350.000 centov, rabila bi torej še okroglo 300.000 centov tujega hmelja. Ker pa hoče angleška hmeljska kontrola obnoviti vsa opuščena hmeljišča, se uvoz hmelja tudi v to svrhu natančno nadzoruje, da se ga ne uvozi brez potrebo; morebitni preostanek bi namreč škodoval ceni hmelja iz leta 1921. Z veliko napevostjo se pričakuje razglasitev letošnjih cen. Pričakuje se, da hmeljski komite pred novim letom ne bo končal svojega dela in da bo še le potem trgovina s hmeljem prosta.

Iz tega je razvidno — piše „Saazer Hovenzeitung“ — da skrbi angleška hmeljska kontrola natančno za to, da se ne uvozi več hmelja, kakor ga Anglija rabi in da se bo skrbelo za to, da bo Angleška sama pridelala toliko hmelja, kolikor ga potrebuje. Brez dvoma je, da se jim bo to s pomočjo države tudi posrečilo.

Kaj bo pa potem z našim češkim in posebno z žateškim hmeljem? Kam naj potem eksportiramo naš hmelj?

Po naredbi čehoslovaškega izvoznega urada se je onemogočilo nakupovanje češkega hmelja pijonirjem žateškega hmelja — trgovcem iz Nemčije, le-ti se danes pečajo le še z nemškim hmeljem. Če pa bo v teku nekaj let prišlo do tega, da Angleška ne bo več rabila tujega hmelja, potem se bo hudo maščevalo gospodarstvo čehoslovaškega hmeljskega sindikata, kateri je kupcem iz Nemčije že dve leti zabranil in otežkočil nakupovanje našega hmelja; le-ti pa tudi pozneje ne bodo hoteli več kupovati našega blaga. Odjemalci našega hmelja bodo le še čehoslovaški sindikati, kateri pa bodo potem hmeljske cene sami določili in hmeljarje tlačili. To so čehoslovaški sindikati že zadnji dve leti nameravali, pa se jim ni posrečilo. Nastopil je zvesti zavezanec — Anglija — pa ne na ljubo čehoslovaškemu sindikatu, nego lastnemu dobičku na ljubo; pa če bo Anglija pridelala sama zadosti hmelja, potem so sindikati na suhem, kar jim pa ne bo škodovalo, ker bodo med tem že imeli svoje milijonske dobičke na strani. Udarjen bo le samo hmeljar, kateri bo prisiljen iskati pomoč pri državi.

Ni še vse izgubljeno — še je čas, da se marsikaj reši. Izvoz hmelja se naj oprostijo vseh ovir, da zamorejo hmeljski prekupeci — brez razločka na narodnost in državljanstvo — iskati kjerkoli novih odjemalcev. Če pa teh ne najdejo, potem bomo šli s hmeljem krošnjarij v lastno, kakor tudi v škodo cele države.

Kaj sledi iz navedenega članka iz nemškega časopisa za naslovenske hmeljarje? Evo:

1. Nadprodukcija na Angleškem nam ne bo v dobiček, to je sigurno.
2. Obseg novih hmeljskih nasadov naj bo v pravem razmerju k celim posestvom; skrbimo, da bomo pridelali potrebni živež na domači zemlji.
3. Pridelujemo le blago prve vrste.
4. Domači trgovini se naj posreči, spraviti naš hmelj potem Trsta ali Reke na svetovni trg.

Živalski sejem v Mariboru dne 14. decembra 1920. Prignalo se je: 6 konj, 5 bikov, 63 volov, 155 krav, 5 telet, skupaj 234 glav. Cene so bile za kg žive teže sledeče: debeli voli 13.—15 K, srednji voli 12.— do 14,50 K, plemenski voli 12.— do 13,50 K, bikji 11.— do 12.— K, debele krave 13.— do 14.— K, debele telice 12,50 do 14.— K, breje krave 13.— do 14.— K, mlečne krave 13.— do 15.— K, suhe krave 8.— do 12.— K, krave za klobasarije 6.— do 10.— kron. Kljub slabemu vremenu je bil sejem prav živahen.

Mariborsko semjsko poročilo. Svinjska sejma z dne 5. in 10. decembra 1920 sta bila vsled slabega vremena bolj slabo obiskana. Dne 3. decembra se je prignalo 77 in na 10. decembra 1920 43 prašičev. Cene so bile za 1 kg žive teže 30 do 34 K. Na 3. decembra je bilo toliko kupcev, da so vse svinje pokupili.

Naš novi kovani drubiž, ki je došel iz Dunaja, se izroči takoj prometu. 5- in 10-parski novci (20 in 40 vinarjev) so iz 98% cinka in 2% bakra. Novce po 5 par (20 v) morajo privatne osebe sprejemati do skupnega zneska 5 dinarjev, one po 10 par (40 v) pa do 10 dinarjev. 25-parski novci (1 K) so iz 25 odst. nikla in 75 odst. bakra. Te enokronske novce mora zasebnih sprejeti do zneska 25 dinarjev. Vsi ti novi novci imajo na eni strani arabske številke (5, 10, 25) in besedo „para“ v cirilici in latinici.

Novi denar. S 1. januarjem prihodnjega leta namerava finančna uprava vzeti iz prometa vse eno-, dve- in desetkronske bankovce. Ta odredba bo razglašena, čim dospe iz Dunaja naročeni kovani denar. Državne blagajne bodo sprejemale te stare bankovce samo do 1. januarja.

Poselje in ponarejeni eno in dvokronskimi bankovci. Iz Budimpešte so raztrosili po naši državi zopet več ponarejenih eno in dvokronskih bankovcev avstro-ogrške banke. Falsifikate je lahko doznati po številki serije, ki znaša pri ponarejenih preko 700, pravi in pri nas veljavni pa imajo revijo pod 2000.

Izvoz ameriških trt in cepov je naše poljedelsko ministrstvo prepovedalo. Amerikanske trte se bodo izključno uporabljale za nasad vinogradov v Jugoslaviji.

Podražanje piva. Ker je naša finančna oblast povišala užitiu na pivo od 10 K 32 vin. na 60 K pri hektolitru, so poskočile cene piva po sledečem ključu: čaša piva 3 deset. 2 K 80 vin; za vrček, ki drži pol litra, 4 K 30 vin; steklenica 6 K. V kavarnah bo stala steklenica 6 K 50 v.

Tovarno za eternit bo osnovala v Jugoslaviji v najkrajšem času delniška družba, ki bo razpolagala s kapitalom 30—50 milijonov kron.

Nemčija je določila nove izvozne cene za železo v pelicah. Za balkanske države je določeno 6790 naših kron za 1000 kg. V Avstriji pa stane 1000 kg železa samo 3360 naših kron. Rajhoveci torej pri nas ne bodo barantali z železom.

Avstrijski parlament namerava monopolizirati sladkor in premog.

Poljedelske stroje raznih vrst, kot: vitle, mlatnice, žitne čistilne mlino, sadne in grozdne mlino, stiskalnice, pluge, reporeznice itd. ima v zalogi Iv. Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več o tem v inseratnem delu lista.

Dopisi.

Črna pri Prevaljah. Naša kmetijska podružnica je priredila desettedenski kuhinjski tečaj za naša dekleta. Tečaj vodi jako spretno in v zadovoljstvo g. Olga Sittig; njena pomočnica gđe. M. Rožnik pa poučuje v ročnih delih. Tako je dekletom omogočeno, da si brez velikih stroškov pridobijo potrebnih spretnosti v gospodinjstkih zadevah. Nekateri rdečkarji se posmehujejo iz tega tečaja in mu dajajo po svoji maniri razne priimke. Mi jih pa vprašamo: Kaj je boljše, da se mladina nauči česa koristnega in praktičnega za življenje, kakor je to mogoče v gospodarskih tečajih, ali pa je morda boljše in za življenje koristnejše, da socijaldemokratsko društvo „Svoboda“ pri Krulcu poučuje nezrelo mladino v plesu? Kdor je pameten, bo to sam razsodil.

Vurberg. Pri nas smo dobro volili. Imeli smo število obiskanih. Poleg tega smo pa priredili za domačo župnijo štiri in za sosednjo dva zaupna sestanka. Zato so bili ljudje dobro poučeni in so vedeli, za kaj gre. Le to ni bilo prav, da smo morali iti vilit na Ptuj v socijaldemokratsko občino Krčevine. Več ljudi se volitve ni moglo udeležiti in sicer starčki, a tudi taki, ki imajo slabo obuvajo. Poleg tega je bila pot tisti dan precej ledena. Same neprilike! In tudi pri nas so samostojnezi nasilno agitirali za svojo novo pomalano stranko, v so imeli malo uspeha. No vsi skupaj so izvolili nekaj poslancev in zdaj se bo — kakor pravijo samostojnezi — takoj na boljše obrnilo. Draginja bo kmalu konec, reveži bodo dobili od države obleko zastoj, davki se bodo znižali, pomladi dobimo modro galico po 5 K kilogram itd. Bo li to res? Zelo dvomimo. In če ne bo res, bomo pošteni potipali naše Jože in Urbane.

Vurberg. Kakor oblega sovražnik trdnjavo, tako so se navallili v pretekli volilni borbi naši nasprotniki na našo vrlo župnijo, ki je razen par malih izjem stala vedno in še stoji v taboru Kmetijske zveze. „Harmonikabrikant“ V. Simonič od Sv. Urbana, kandidat Dobnik iz Zlatolčja, socijaldemokratski apostoli, vsi so prišli snubit na Vurberg. Kljub temu, da so zelo pritiskali od vseh strani in da so nas prisilili, iti na oddaljeno puško volišče, se nismo ustresali, temveč smo pokazali, da nas preveča nezlomljiva volja. Zmagali smo na Vurbergu pristaši KZ kar naj si štejejo poedinci v čast; obžalujemo pa tiste može, ki so se dali od samostojnih lažiprerokov zaslepiti.

Zetale pri Rogateu. Pri občnem zboru naše Kmetijske podružnice so bili izvoljeni trije naši pristaši za delegate.

Celje. Pri občnem zboru naše kmetijske podružnice so bili izvoljeni za delegate pristaši Kmetijske zveze: Jurij Strenčan, Ivan Glinšek in Jožef Rabov.

Dobrna. Dne 13. t. m. smo pokopali Francetvo Micko, ugledno Marijino družabnico, ki je bila posebno vneta za lepoto župne cerkve. Izvanredno marljivo je skrbelo za snago v cerkvi. Pogreb je bil veličasten. Blag ji spomin!

Dobrna. Na smiklavško nedeljo, dne 12. t. m., nas je gosod župnik nagovoril, da bi branitelju cerkve sv. Miklavža, g. župniku Francu Perkanu blagoga spomina postavili spominek v cerkvi sv. Miklavža. Le-ta neustrašeni župnik se je za časa cesarja Jožeta, ko je prišlo povelje, vse neotrebne podružnice podreti, temu povelju zoperstavil in je v zvezi s korajznimi farani celo voaški oddelek, ki bi moral siloma v cerkev vdreti, ukrotil, tako da so morali oditi, ne da bi svojega namena dosegli. Med tem, ko so v novocerkovski dekaniji kakih sedem podružnic podrli na povelje svobodomiselnega cesarja, je naša ličra cerkev sv. Miklavža ostala. Cerkev je zdaj jako lepo poravnana, namesto stare slike sv. Miklavža stoji v oltaru lep kip tega priljubljenega svetnika. V cerkvi so sedaj tudi klopi iz topliške kapelice, ki so jih morali leta 1912 odstraniti. Ker so stopnice do cerkve že jako slabe, so farani na nasvet g. župnika sklenili, da jih bodo lepo popravili in sicer do velikončnega ponedelka. Tedaj homo slovesno spominsko ploščo na čast nepozabnemu župniku Perkanu in drugim vrlim braniteljem v cerkvi vzdali in stopnice blagoslovili. Ko smo sklep g. župnika navdušeno

prejeli, smo si pač mislili: Ne bi bili tedaj, ko so od nas zvonove zahtevali, naš župnik tudi s tako sretnim nastopom, kod g. Perkan, ta rop zabranili? Po tobi seveda je prepozno zvoniti.

Rečica ob Savinji. Na najbolj slovesen in veličasten način je sprejela rečička fara svojega novega župnika, č. g. Alfonza Požar. Veselo so se oglašali topiči, ko se je prikazala krasno okinčana kočija z novim dušnim pastirjem na meji fare, na Prihovi. Na sredi vasi je bil čez cesto postavljen velik slavolok, kjer so bili zbrani vaščani in sosedji iz Nazarja. Belo oblečena deklica je v nežnih besedah pozdravila g. župnika in mu podelila šopek iz cvetk. Častvo veselja je prešinjalo srce faranov, da so došli tako blagega, gorečega, učenega in mladega župnika in v vseh pozdravih so izražali željo, da bi ga Bog ohranil med nami dolgo let. Jednaki prizor se je ponavljal pri slavolokih pri mostu, v Spodnji Rečici in na Reneku. Najlepši pa je bil sprejem pri slavoloku v trgu. Tu so pozdravili novodošlega g. župnika do sedanjih provizor č. g. Jazbinšek, potem tukajšnji rojak č. g. Stiglic, kaplan iz Vojnika, učiteljstvo in šolska mladina, cerkveni ključarji od farne cerkve in podružnic, Marijina družba, župana občine Rečica in Kokarje in požarna bramba v uniformi. Med vinarjem zastav, med veselimi pritrkavanjem zvonov, med mogočnim pokanjem topičev nad trgovin in v St. Janžu je spremljala nepregledna množica faranov gospoda v bogato ozaljšano cerkev, kjer se je podjil blagoslov z Najsvetejšim. Tako lepoga sprejema še ni videla Rečica. — Nič manj slovesen ni bil 1. decembra. G. dekan Dekort je instaliral prvega svojega župnika ob asistenci 26 gg. duhovnikov in ga v srec segajočih besedah predstavil novim faranom. Pristni Rečičani so pridni in pobožni, spoštujejo in ljubijo svoje dušne pastirje in spoštujejo in ljubijo jih hočejo tudi zanaprej.

Sv. Andraž pri Velenju. Volilni vinar je ponehal, na tihem šteje mo lastne in nasprotno glasove. KZ je dobila od 130 oddanih 83, torej večino glasov. Nasprotniki so delali s polno paro. Čudno je edino, da se je udinjal ugledni naš bivši župan Samostojni, katero je predstavljal pri volilni skrinjici. Upamo, da bo mož izprevidel zagrezeno pot, po kateri blodi, in da bo prišel nazaj pod zmagovito zastavo naše Slov. kmetijske zveze. Pri nas je dobila Samostojna komaj berih šest glasekov. To vam da pomisliti, g. nekdanji župan! Komunisti so jo „odrezali“ z — dvema glasoma.

Sv. Jurij ob južni železnici. Pri nas, kjer se je vršil hud volilni boj, smo izšli častno. Saj ni čudno, ko smo pa imeli tri kandidate v domači fari — Radi Dobovišek za NSS, generala Pepi Drofenika za SKS in še živinozdravnika Uršiča. Za nameček pa je služil Urlepov Blažek, ki ni nikdar zamudil prilike, lagati čez SLS in dr. Korošca. Kaj, Blažek, za denarce se vse naredi? — Nič ni pomagalo, čeprav je Drofenikov Pepi hvallil pri skrinjici samostojno kravo; Kmetiska zveza je bila zmagovita. Laži, shodi in vse prizadevanje samostojnežev je bilo zastoj. Tudi laži, ki so jih trosili na sejnih, da je kriva Kmetiska zveza pomanikanja živinskih kupcev, niso več vlekla. Vsa čast našim vrlim možem in fantom, ki se niso pustili premotiti ter so delali tudi po vaseh za našo KZ Bog živi!

Sv. Jurij ob južni železnici. Pri nas se gibljemo, da je veselje. Imamo Orlo, Orlico, tamburaški zbor. Izobraževalno društvo je kupilo tudi harmonijo ter se pridno poučuje petje. Ustanovili smo tudi dramski odsek, ki bo kmalu pokazal uspehe tihga dela. V delu za izobrazbo ljudstva temelji naša moč, ne v demagoškem zabavljanju in v zatelebanosti, ki je monopol surovih samostojnežev. Bog živi!

Smarje pri Jelšah. Kot strela iz jasnega neba nas je presenetila vest, da je naš korajžni „samostojni“ general, mesar, krčmar, mešetar in revizitor g. Habjan odstopil od tožbe proti „Straži“ in „Slov. Gospodarju.“ Mož, ki se je preobjedel kruha, katerega so mu dajali krščansko misleči kmetje in romarji sv. Foka, je celo leto kričal in vpil, da bo on sam, prav on, gospod Habjan, uničil vse črne klerikalce. Oh, koliko litrčkov so darovali oče Habjan vedno žejnim grlom smarskih samostojnežev na račun zmage nad tem preklancim Zebotom! Kolikokrat si je g. Habjan vihal brke in pil na korajžo. Dva meseca, mesec dni pred začetkom porotnih obravnjav, se je ata Habjan prav po kranjsko priduševal, a kadar bi se morala vršiti obravnava, je vsakokrat pobegnul, kakor plah začek z zelnika. Prvokrat je zavlekel obravnavo s predlogom novih prič, drugokrat s predlogom za delegacijo drugega sodišča in sedaj tretjokrat jo je pa korajžno odkuril urnih krač z bovišča in je umaknil tožbo. O mein lieber Augustin, alles is hin . . .!

Plašina Izid voliev tukaj, v glavni trdnjavi prejšnjih štajercijancev, sedaj samostojnežev, kateri so tukaj priredili kar tri shode, enega z veliko maškerado, na kateri je predložil znani štajercijanec Matijček na starem kljusetu in pa pulverturnski Janž na izposojenih sedlih, shod, na katerem se je veliko pilo, plesalo in zabavljalo čez SKZ, mora se še imenovati ugoden. Volilo je tukaj 5 občin s 379 volilci, od katerih se je volitve udeležilo 816 toraj 83%. V skrinjico komunistov so žalibog padale kroglice, ki so svoj pravi cilj zgrešile.

Slovenski širite naše liste!